

Storumans kommun

Rektorn vid Parkskolan

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Parkskolan
i Storumans kommun

Tillsyn i Parkskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Storumans kommun under hösten 2014.

Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Parkskolan besöktes av Skolinspektionen den 11 september 2014.

Fakta om skolenheten

Parkskolan är belägen i centrala Storuman. Skolans verksamhet omfattar förskoleklass, grundskolans årskurser 1-3 samt fritidshem. Skolinspektionens tillsyn av fritidshemmen i Storumans kommun sker i särskild ordning varför fritidshemmet vid Parkskolan inte omfattas av detta beslut.

Vid tiden för tillsyn finns vid skolan 69 elever, varav 19 elever finns i förskoleklass. Skolans elever är organiserade i åldershomogena klasser, i förskoleklass och årskurs 1 finns två parallellklasser, medan det finns en klass i årskurserna 2 och 3.

Vid Parkskolan har samtliga lärare pedagogisk högskoleexamen.

Kunskapsresultat

Skolverkets officiella statistik av resultat på de nationella proven i årskurs 3 läsåret 2012/13 visar att på endast ett av sju delprov var andelen elever som klarade kravnivån högre än genomsnittet i riket. I ämnet matematik var andelen elever som klarade kravnivån högre än genomsnittet i riket endast på ett av åtta delprov.

Skolan har inte redovisat någon sammanställning av andelen elever i årskurs 3 som har nått kunskapskraven som finns för svenska, matematik och natur- och samhällsorienterande ämnen.

Helhetsbedömning

Skolinspektionens beslut redogör för de briser som framkommit vid tillsynstillfället. Det är dock huvudmannen som ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. I detta ligger ansvar för att vidta åtgärder för att rätta till även brister närhelst de framkommer.

Vid tillsynen framkommer att det vid Parkskolan personalen arbetar aktivt för att skapa en trygg miljö för eleverna. När händelser inträffar så vidtar personalen åtgärder för att avstyra tendenser till otrygghet eller kränkningar mellan elever.

Parkskolans systematiska kvalitetsarbete behöver förstärkas. Det saknas viktig information angående elevernas kunskapsresultat, skolans arbete med värdegrund och särskilt stöd samt verksamhetens styrkor och svagheter i relation till de nationella målen. I det systematiska kvalitetsarbetet behöver skolenhetens kunskapsresultat och måluppfyllelse sammanställas och analyseras. Utifrån analysen ska framgå vilka åtgärder som ska vidtas med syfte att utveckla verksamheten för att uppnå målen med utbildningen.

De förutsättningar som elevhälsan har för att arbeta förebyggande och hälsofrämjande vid Parkskolan är enligt Skolinspektionens bedömning inte tillräckliga för att uppfylla lagstiftarens intentioner. I beslutet bedömer Skolinspektionen att huvudmannen och rektor behöver skapa förutsättningar för att psykolog ska kunna vara delaktig i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete vid skolan.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Storumans kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 12 januari 2015 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Storumans kommun och rektorn måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Rektor måste se till att det finns former för samverkan mellan personal i förskoleklass, fritidshem och grundskola för att stödja elevernas utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv.

Motivering

Enligt läroplanen har rektorn ett särskilt ansvar för att samarbetsformer mellan förskoleklass, skola och fritidshem utvecklas för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande. Elevernas utveckling och lärande ska stödjas i ett långsiktigt perspektiv. Samarbetet ska utgå från de nationella mål och riktlinjer som gäller för respektive verksamhet. I läroplanen anges också att lärare ska samverka med andra lärare i arbetet för att nå utbildningsmålen. De ska utbyta kunskaper och erfarenheter med personalen i berörda skolformer och i samarbetet särskilt uppmärksamma elever i behov av särskilt stöd.

I intervjuer med rektor och personal vid skolan framkommer att samarbete mellan skolans olika verksamheter, förskoleklass, fritidshem och grundskola,

förekommer i begränsad omfattning som exempelvis temadagar eller skolgemensamma aktiviteter. Det förekommer inte någon strukturerad samverkan med syfte att stödja elevernas utveckling och lärande genom hela utbildningen. I intervju framkommer att det finns en vilja att utforma gemensamma mål för skolans verksamhet. Bristen på samverkan förklaras med att varje verksamhet arbetar koncentrerat med att skapa hög kvalitet inom respektive verksamhetsdel samt att det saknas avsatt tid för gemensam planering av verksamheterna.

Skolinspektionen bedömer att Parkskolan inte uppfyller de krav som följer av läroplanen när det gäller att utveckla samarbetsformer för att stödja elevernas utveckling och lärande på ett mångsidigt och långsiktigt sätt. Skolinspektionen vill betona vikten av att ta tillvara kunskap om elevers utveckling i förskoleklass för att mottagandet i skolan ska fungera väl för eleven.

Författning

Lgr 11, Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper, 2.5 Övergång och samverkan, 2.8 Rektorns ansvar

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Storumans kommun och rektorn måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Följa upp och sammanställa enhetens resultat i förhållande till de nationella målen, bland annat måluppfyllelse i förskoleklassen och skolans arbete med värdegrundsfrågor.
- Analysera vad i enhetens verksamhet som påverkar och orsakar resultaten och måluppfyllelsen (här avses även måluppfyllelse i årskurs 3).
- Identifiera utvecklingsområden och besluta vilka insatser som ska genomföras för att de nationella målen ska uppfyllas.
- Se till att kvalitetsarbetet dokumenteras.

Motivering

Enligt skollagen ansvarar rektorn för att det vid skolenheten genomförs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Inriktningen på kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för

utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Dokumentationen bör innehålla information om resultat och måluppfyllelse, analys av förbättringsområden samt beslut om förbättringsåtgärder. Elever, föräldrar och allmänhet ska kunna få del av viktig information om verksamheten för att bli mer delaktiga och få ökade möjligheter att göra val och påverka verksamhetens utveckling. För huvudmannen utgör den samlade dokumentationen av kvalitetsarbetet ett underlag för bedömning av olika verksamheters skilda förutsättningar och resultat och kan därmed bilda underlag för prioriteringar och insatser för ökad måluppfyllelse (prop. 2009/10:165, s. 305).

Vid Parkskolan följer lärarna upp sina respektive elevers kunskapsutveckling och sitt eget pedagogiska arbete. Rektor uppger i intervju att det systematiska kvalitetsarbetet är ett utvecklingsområde. Skolinspektionen har tagit del av Parkskolans kvalitetsrapport 2013/2014 som beskriver skolans arbete inom områden såsom *trygghet och studiero, inflytande, normer och värden samt skola och hem*. Endast i liten mån framgår vilka resultat arbetet lett till inom olika områden. När det gäller kunskapsresultat redovisas måluppfyllelse i årskurs 3. Det saknas dock analys om hur förutsättningar och arbetsprocesser påverkat resultaten vid skolan samt behov av utvecklingsinsatser. Det saknas även dokumentation som beskriver måluppfyllelsen i förskoleklass. I kvalitetsrapporten beskrivs få konkreta åtgärder som ska vidtas för att utveckla verksamheten

För att skolan ska kunna vidta välgrundade åtgärder i syfte att förbättra skolans verksamhet måste den samlade bedömningen av måluppfyllelsen och kunskapsresultaten bygga på de resultat som verksamheten har uppnått. Varför ser resultaten ut som de gör? Vad beror resultaten på? Underlagen kan vara både kvantitativa och kvalitativa. Analysen ska ge svar på vilka områden som är i behov av insatser för att verksamheten ska utvecklas. På övergripande nivå är analysen viktig för att se mönster och få underlag för att kunna prioritera insatserna såväl på skolnivå som på huvudmannanivå.

Skolinspektionens bedömning är att kvalitetsarbetet på Parkskolan måste ta sin utgångspunkt i en samlad dokumentation av resultat och måluppfyllelse för att verksamheten ska utvecklas och ge eleverna möjlighet att nå längre i sin kunskapsutveckling. Kvalitetsarbetet ska vara systematiskt, det vill säga det ska bedrivas strukturerat och uthålligt med fokus på långsiktig utveckling. Dokumentation behövs för att kunna följa kvalitetsutvecklingen över tid och se effekterna av ett utvecklingsarbete.

Författning

4 kap. 4–6 §§ skollagen,

Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro**Bedömning**

Storumans kommun och rektorn måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Se till att psykologkompetens finns i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete.

Motivering

I skollagen anges att det för eleverna ska finnas elevhälsa som ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

Vägledning om elevhälsans uppdrag finns i förarbeten (prop. 2001/02:14, s. 26–27 och 2009/10:165, s. 276) som framhåller bl.a. följande. Elevhälsans uppgift bör vara att främja lärande, utveckling och hälsa hos alla elever och att ha fokus på elever som är i behov av stöd för sitt lärande. Huvudmannen har ett ansvar att följa undervisningen för att tidigt upptäcka sådana miljöer som kan vara till hinder eller ogynnsamma för elever. Elevernas egna synpunkter när det gäller vad som orsakar problem och hur de kan hanteras bör tas till vara. Elevhälsan har en självklar roll i arbetet med analys och åtgärder, som bör inriktas på såväl individ-, som grupp- och skolnivå. I det individuellt inriktade arbetet har elevhälsan ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör bland annat elevernas arbetsmiljö, skolans värdegrund som till exempel arbetet mot kränkande behandling, livsstilsrelaterad ohälsa, jämställdhet samt sex- och samlevnadsundervisning. Arbeta med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper i skolan.

Vid intervju med rektor, lärare och elevhälsan framkommer att det inte finns någon psykolog som är delaktig i det förebyggande och hälsofrämjande elevhälsoarbetet för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål vid skolenheten. Psykologkompetens köps in vid behov, exempelvis för åtgärdande insatser såsom utredning i enskilda elevärenden. Det framkommer vidare att det saknas struktur för hur psykologen ska involveras i uppföljning av elevhälsans arbete i förhållande till de nationella målen för utbildningen.

Elevhälsan, med medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser, ska vara hälsofrämjande och förebyggande. Eftersom skolpsyko-

log inte finns med i något förebyggande och hälsofrämjande arbete bedömer Skolinspektionen att skolans elevhälsa inte uppfyller skollagens krav i det här avseendet. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen och rektorn behöver skapa förutsättningar för psykolog att vara delaktig i det förebyggande och hälsofrämjande elevhälsoarbetet.

Författning

2 kap. 25 § skollagen

Lgr 11, 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Anders Holmgren och utredare Linnéa Forsberg.

På Skolinspektionens vägnar

Joakim Blomberg
Beslutsfattare

Anita Wiklander
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform granskar Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.